

N:o 20.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående efter-skänkande af kronans rätt till danaarf efter förre grenadieren L. Åbergs från Brånsta hustru Gustafva Åberg, född Jansdotter; gifven Stockholms slott den 29 november 1901.

Förre grenadieren Lars Åberg från Brånsta i Romfartuna socken och hans hustru Gustafva Jansdotter förordnade genom ett den 31 januari 1865 upprättadt inbördes testamente, att den af bemälda makar, som öfverlefde den andra, skulle under sin återstående lifstid sitta i orubbadt bo, men att, när jemväl den öfverlevande maken afidit, qvarlåtenskapen skulle mellan makarnas arfvingar delas efter lag.

Gustafva Jansdotter afled den 2 augusti nämnda år, och utvisade instrumentet öfver den efter henne förrättade bouppteckning, att hon såsom sterbhusdelegare efterlemnade sin bemälda man, men ej några bröst- arfvingar, samt att boets tillgångar, bestående af lös egendom, upptagits till 461 kronor 75 öre och skulderna till 172 kronor 61 öre, hvadan behållningen utgjorde 289 kronor 14 öre.

Sedan Lars Åberg, hvilken på grund af berörda testamente suttit i orubbadt bo, någon tid efter Gustafva Jansdotters fränfalle ingått äktenskap med Tekla Olsdotter, upprättade sistnämnda makar den 10 januari 1891 inbördes testamente af innehåll, bland annat, att, om Lars Åberg afled före Tekla Olsdotter och makarne ej hade bröst- arfvingar, Tekla Olsdotter skulle, efter det Gustafva Jansdotters arfvingar ur boet uttagit dem tillkommande andel, ensam behålla qvarlåtenskapen i öfrigt.

Lars Åberg afled den 22 april 1896 och efterlemnade, enligt

hvad vid bouppteckning efter honom upplysts, såsom sterbhusdelegare sin bemälda hustru samt sin förut affidna hustru Gustafva Jansdotters okända arfvingar. Den affidnes bo, hvars behållning enligt bouppteckningen utgjorde 1,705 kronor 91 öre, blef endast på det sätt skiftadt, att fjerdingssmannen Anders Fredrik Melin, hvilken förordnats att såsom god man under förmyndareansvar vårda och förvalta Gustafva Jansdotters okända arfvingars lott i boet, af boets kontanta tillgångar uttog ett belopp af 144 kronor 57 öre, motsvarande hälften af behållningen i boet efter Gustafva Jansdotter enligt ofvanberörda efter henne förrättade bouppteckning.

Sedan kammaradvokatfiskalsembetet derefter till 1899 års lagtima hösteting med Norrbo häradsrätt instämt Tekla Olsdotter och bemälda Melin, i hans ofvannämnda egenskap, med påstående, att Gustafva Jansdotters andel i hennes och Lars Åbergs bo måtte förklaras för danaarf, yttrade häradsrätten i utslag den 22 december sistnämnda år, som vunnit laga kraft, med åberopande af omförmälda två testamenten, att, när Lars Åberg i sitt gifte med Tekla Olsdotter icke efterlemnade bröstarfvingar och några arfvingar efter Gustafva Jansdotter icke vore kända, Gustafva Jansdotters andel i hennes och Lars Åbergs bo skulle såsom danaarf tillfalla Kongl. Maj:t och kronan, hvarjemte Tekla Olsdotter och Melin förpligtades att, efter behörig boutredning, till kammaradvokatfiskalsembetet redovisa danaarfsmedlen jemte laga ränta.

Nu har i en den 21 mars 1900 ingifven ansökning Tekla Olsdotter i underdånighet anhållit, att kronans rätt till ifrågavarande danaarf måtte efterskänkas till sökandens förmån, varande vid ansökningen fogadt fräjdetyg, utvisande, att sökanden, som vore född den 3 december 1835, åtnjöte medborgerligt förtroende och vore mindre bemedlad.

Med anledning af den gjorda ansökningen har infordradt underdånigt utlåtande afgifvits af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vestmanlands län, som dervid öfverlemnade yttrande af kronofogden i Bergslags fögderi, deri kronofogden med afseende derå, att sökanden, kronofogden veterligt, icke hade andra tillgångar än henne tillkommande andel i boet efter Lars Åberg, samt när sökanden, som vore kommen till hög ålder, för sitt uppehälle således vore beroende af att få behålla boet odeladt, tillstyrkt bifall till ansökningen, och har Kongl. Maj:ts befallningshafvande, med erinran om danaarfvets ringa belopp och med förmälan, att sökandens tillgångar icke syntes öfverstiga hennes torftiga behof, ansett billighetsskäl tala för att kronan afträdde sin rätt till danaarfvat.

Slutligen har kammaradvokatfiskalsembetet uti infordradt underdånigt utlåtande, jemte meddelande, att danaarfsmedlen efter afdrag af aktoratsarfvode uppginge till 130 kronor 23 öre, som i statskontoret innestode, med hänsyn till hvad upplyst blifvit angående sökandens lefnadsförhållanden och hvad i öfrigt i ärendet förekommit tillstyrkt bifall till ansökningen.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågasvarande danaarfsmedel må efterskänkas till förmån för sökanden.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 novem-
ber 1901.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre *von Otter*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena *Lagerheim*

Statsråden: *Annerstedt*,
 herr von Krusenstjerna,
 greffe Wachtmeister,
 Claëson,
 Crusebjörn,
 Odelberg,
 Husberg,
 Palander,
 Hammar skjöld.

Departementschefen, statsrådet *greffe Wachtmeister* föredrog
härefter:

En af enkan *Tekla Åberg*, född *Olsdotter*, gjord underdånig
ansökning, att kronans rätt till danaarf efter sökandens affidne man,
förre grenadieren *Lars Åbergs* hustru i ett tidigare gifte *Gustafva Åberg*,
född *Jansdotter*, från *Brånsta* i *Romfartuna* socken af *Vestmanlands* län
måtte efterskänkas till sökandens förmån;

öfver hvilken ansökning ej mindre Kongl. Maj:ts befallnings-
hafvande i nämnda län än äfven kammaradvokatfiskalsembetet afgifvit
infordradt underdånigt utlåtande.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit, tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel måtte efterskänkas till förmån för sökanden.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Bengt Oxenstierna.